Nautapaimennuksen EM-kilpailut Mikkelissä 6.-8.10.2023

Kaksi luomulypsykarjatilaa, Matti Tuhkalainen Mikkelistä ja Heikki Teittinen Juvan Muumaasta, sekä joukko lähinnä itäsuomalaisia nautapaimennusaktiiveja on järjestämässä nautapaimennuksen EM-kilpailuja Mikkelin Vehmaskylään lokakuun alussa. Kaikkiaan kilpailuun pääsee osallistumaan 25 koirakkoa, kuuden hengen joukkueet nautapaimennuksen 'suurvalloista' Ruotsista, Ranskasta ja Suomesta, sekä toivottavasti mahdollisimman laaja osallistujakaarti muualta Euroopasta. Ainakin Norja ja Sveitsi ovat ilmaisseet myös kiinnostuksensa. Paimennettavana on noin 60 pääasiassa lypsyrotuista hiehoa järjestäviltä tiloilta. Kisapelto sijaitsee Tuhkalaisen mailla, Myyrylän kartanon pihapiirissä, jonka omistaa paikallinen metsästysseura Norola (**www.norolanms.fi**). Kartanon sisätilat ja pihapiiri toimivat kisakeskuksena tapahtuman ajan. Kisan tulee tuomaroimaan irlantilainen ammattipaimen, paimenkoirakouluttaja ja -kurssittaja ja paimennustuomari Ned O'Keeffe.

Toivotamme kaikki kiinnostuneet ja kynnelle kykenevät tervetulleiksi yleisöön, kuin myös talkoojoukkoihin. Paikan päällä riittää monenlaista touhua yhdistyksen ja kilpailun esittelystä alkaen. Anniina Holopainen alkaa ottaa talkoolaisten ilmoittautumisia vastaan kesäkuun kieppeillä, ilmoittelemme asiasta tarkemmin vielä seuraavassa lehdessä, yhdistyksen somessa ja kotisivuilla. Paitsi että yleisöä otetaan mielellään vastaan itse kisapaikalle, on tarkoitus saada kilpailu hyvin näkyville sähköisissä kanavissa. Mikäli teistä arvon jäsenistö löytyy innokkaita ja osaavia sähköisensisällöntuottajia, saisi porukkaan ilmoittautua hetimiten, sillä ennakkotiedotusta pyritään aloittelemaan jo keväällä.

Suomen Paimenkoirayhdistys SPKY ry. kutsuu teidät mukaan nautapaimennuksen Euroopan mestaruus -kilpailuihin Mikkeliin 6.-8.10.2023!

Etsimme yhteistyökumppaneita ainutlaatuisen maaseututapahtuman järjestämiseen. Avun ja panostuksen vastineeksi tarjoamme näkyvyyttä tapahtuman markkinoinnissa, yhdistyksen julkaisuissa ja verkossa sekä mahdollisuutta osallistua omalla mainoksella kisapaikalla. Kolmipäiväinen kilpailu kestää päivittäin aamu varhaisesta myöhäiseen iltapäivään. Tapahtuma tulee näkymään vahvasti maaseutumediassa ja verkossa. Kisan ja yhteistyökumppaneiden esittely aloitetaan kevään kynnyksellä somessa ja kilpailu streemataan. Uskomme sen tavoittavan katsojia laajalti ympäri Euroopan. Yleisö on myös luonnollisesti tervetullutta paikalle.

Joukko paimenkoira-aktiiveja ja kaksi luomulypsykarjatilaa tuo kilpailun Mikkelin Vehmaskylään yhdessä Suomen Paimenkoirayhdistyksen kanssa. Nautapaimennus on kisalajina vakiintunut Suomeen, Ruotsiin ja Ranskaan, joista odotetaan kuuden koirakon joukkueita ja lisäksi pienempiä joukkueita muista Euroopan maista. Kaikkiaan tasokkaaseen ja jännittävään kilpailuun osallistuu 25 koirakkoa. Paimennettavana on noin 60 lypsyrotuista hiehoa Juvan Muumaasta ja Matti Tuhkalaisen tilalta Mikkelistä. Kisapelto sijaitsee Tuhkalaisen mailla, Myyrylän kartanon pihapiirissä, jonka tilat toimivat kisakeskuksena kolmipäiväisen tapahtuman ajan. Kisan tuomaroi erittäin kokenut irlantilainen ammattipaimen ja paimennustuomari Ned O'Keeffe.

Hinnat

Koko sivu yhdistyksen jäsenlehti Paimenpostissa + iso mainos yhdistyksen ja tapahtuman some- ja www-sivuilla	700 €
½ sivun + keskikokoinen www-mainos + somenäkyvyys	375 €
¼ sivun mainos + somenäkyvyys	200 €
1/8 sivun mainos	125 €

Yksinoikeuksista tuote/toimiala kohtaisesti voidaan sopia erikseen. Myös palkintoja ja tuotesponsorointia otetaan mielellään vastaan.

Lisätietoa/yhteydenotot:

Kilpailutoimikunnan pj. Anniina Holopainen
anniina.huovinen@gmail.com, p.050 436 6246
Logot, mainokset yms aineistot:
pp.taitto@gmail.com (Ann-Mari Lintunen p. 040 832 0810)
tai sähköpostin yhteyshenkilösi

www.spky.fi

Olemme tekemässä myös sponsorihankintaa, ja se onkin lähtenyt mukavasti käyntiin. Mukaan on saatu ainakin Kasiforest, Vainion Teurastamo, Semex, Arla, DeLaval, Ayshirekasvattajat, Esedu ja Mikkelin kaupunki. Suurkiitos teille! Lisää sponsoreita haetaan edelleen, joten tervetuloa sponsoriksi tai hankkimaan sponsoreita. Asiaa esittelevän kirjeen saa pyytämällä sitä sähköpostilla Anniinalta tai Ann-Marilta.

Kilpailutoimikunnan pj. Anniina Holopainen
anniina.huovinen@gmail.com,
p.050 436 6246
Logot, mainokset yms aineistot:
pp.taitto@gmail.com
(Ann-Mari Lintunen p. 040 832 0810)

EM-kisa tunnelmaa Ruotsin Jönköpingissä. KUVA HELI AHONEN

NAUTAKILPAILUSÄÄNNÖT

Nautakilpailusääntöjä päivitettiin kuluneena talvena. Innoituksena toimivat omat tulossa olevat EM-kisat ja kokemukset Ruotsin EM-kilpailuista. Vaikka nautakilpailuja on nyt alettu järjestää kansainvälisellä tasolla, kussakin järjestävässä maassa kilpaillaan maan omilla säännöillä. Heikki Teittisen kokoama työryhmä pyrki selkiyttämään sääntöjä ja joitakin uudistuksiakin tehtiin. Pisteytys seuraa edelleen pitkälti ISDS:n lammaspaimennuskilpailujen pisteytystä.

Perusrata: arvostellaan koiran luontaiset paimennus-taipumukset ja koulutettavuus (ks. perusratasäännöt)
Nauta 1-kilpailuluokka: aloittelevat koirat ja ohjaajat
Nauta 2-kilpailuluokka: koulutetut/kokeneet koirat ja ohjaajat

NAUTA 1-LUOKKA KILPAILUSÄÄNNÖT

HAKU

Hakumatka 50-100 m. Ohjaaja saa auttaa koiraa haussa esim. siirtymällä itse lähemmäksi nautoja. Tuomari vähentää haun pisteitä samassa suhteessa matkan lyhenemisen kanssa. Kuljetuksessa ohjaajalle voi olla hakuportti. **(20/10/20 p)**

AJO

Ajo jaetaan kahteen osuuteen
Ajo1 poispäinajo. Ohjaajan tulee kulkea niin kaukana tai sivussa koiran takana, ettei tuomarille jää epäselväksi kuka nautoja ajaa. Jos ohjaaja auttaa koiraa

Glencar Bruce Ruotsin tyylin kisaradalla. Portteja oli paria eri leveyttä ja niitä saatettiin käyttää useamman kerran radan aikana. KUVA HELI AHONEN

Maarit Kyöstilä ja Rex. KUVA: HELI AHONEN

esim. kuljettamalla ajo1:ssa eläimiä tasapainossa, pisteitä vähennetään merkittävästi kummaltakin ajo-osuudelta.

Ajo2 vapaa kuljetus. Ajo suoritetaan vapaasti tasapainokuljetuksena tai poispäinajona. Ohjaajan liikkuminen on vapaata.

Ajo-osuuksilla on tarpeellinen määrä (0-4 kpl) portteja. Ajo-osuuksien paikkaa voidaan vaihtaa tilanteen mukaan. Ajo loppuu yleensä nautalauman hallintaan tai häkitykseen. Rata voidaan muotoilla tilanteen ja olosuhteiden mukaan kolmioksi tai esim. Z-malliseksi. **(15+15 p)**

HÄKITYS / AITAUKSEEN AJO

Ohjaaja avaa häkin portin/narun, koira siirtää naudat häkkiin ja portti laitetaan kiinni. Häkitys loppuu yleensä nautalauman ulosottoon ja hallintaan tai jatkuu ajo-osuudella. Tarvittaessa häkki voidaan korvata aitauksella, erottelukujalla, vaunulla tai trailerilla esim. nautojen jälkisiirtoa ajatellen. Häkityksen loppuminen kyseisessä kilpailussa selvitetään tuomaripuhuttelussa. **(10 p)**

NAUTA 2-LUOKKA KILPAILUSÄÄNNÖT

HAKU

Hakumatka 100-300 m. Ohjaaja on tolpalla koko haun ajan. Kuljetus ohjaajalle osuudessa voidaan käyttää hakuporttia. **(20/10/20 p)**

AJO

Ajo jaetaan kahteen osuuteen:

Ajo1 suoritetaan määrätyltä/merkityltä paikalta. Jos ohjaaja auttaa koiraa liikkumalla lauman mukana, pisteitä vähennetään merkittävästi kummaltakin ajo-osuudelta.

Ajo2 vapaa kuljetus. Ohjaaja saa liikkua eläinten mukana vapaasti tasapainokuljetuksessa tai poispänajona.

Ajo-osuuksilla on tarpeellinen määrä (1-4) portteja. Ajo-osuudet 1 ja 2 voidaan suorittaa peräkkäin tai erikseen, jolloin välissä on esim. jako ja/tai häkitys. Ajo-osuus loppuu yleensä lauman hallintaan. Rata voidaan muotoilla tilanteen ja olosuhteiden mukaan kolmioksi tai esim. Z-malliseksi. **(15+15 p)**

HÄKITYS

Ohjaaja avaa häkin portin/narun, koira siirtää naudat häkkiin ja portti laitetaan kiinni. Häkitys loppuu yleensä nautalauman ulosottoon ja hallintaan tai jatkuu ajo-osuudella. Tarvittaessa häkki voidaan korvata aitauksella, erottelukujalla, vaunulla tai trailerilla esim. nautojen jälkisiirtoa ajatellen. Häkityksen loppuminen kyseisessä kilpailussa selvitetään tuomaripuhuttelussa. **(10 p)**

EROTTELU

Koira kuljettaa naudat erottelukujaan tai merkitylle alueelle, jonka sisällä koira ja ohjaaja yhteistyössä erotettelevat yhden tai useamman naudan. Erottelu voidaan suorittaa myös häkin/aitauksen sisällä. Häkityksen ja erottelun paikkoja voidaan muuttaa tilanteen mukaan. Erottelu loppuu yleensä nautalauman hallintaan. **(10 p)**

NAUTOJEN TUPLAHAKUKILPAILUN SÄÄNNÖT

HAKU

Hakumatka 100-300 m. Ohjaaja on tolpalla koko haun ajan. Matkalla voi olla hakuportti tms. Kakkoshaun lähtöpaalu(paikka) on merkittävä selkeästi. **(pisteet 2 x 20/10/20)**

AJO

Ajomatka on oltava yhteensä min 150 m. Ajossa on 1-4 kpl portteja tms selkeitä merkkejä. Ajo voidaan suorittaa koko tuplalaumalla tai jaetulla puolikkaalla laumalla. Sama laumaa ei saa käyttää kahdesti peräkkäin samaan osioon. Ajo voidaan jakaa kahteen osioon normaalin 2. luokan nautakilpailun malliin. **(pisteet yht 40 p)**

EROTTELU / SORTTEERAUS

Erottelu/sortteraus suoritetaan selvästi merkityllä tai aidatulla alueella. Sortteeraus tehdään hakujen, ajon tai häkityksen/lastauksen jälkeen. Sortteerauksen jälkeen jaetut eläimet on yleensä vietävä selkeästi merkitylle alueelle/portin läpi/eri aitaukseen. **(pisteet 20 p)**

HÄKITYS / LASTAUS

Häkitys / lastaus suoritettaan häkkiin tai traileriin olosuhteiden ja eläimien mukaan. Häkitykseen voidaan käyttää koko laumaa tai osaa (sortteerattua) laumasta. Häkitys voidaan suorittaa missä kohdalla rataa tahansa. **(pisteet 10 p)**

YLEISIÄ OHJEITA TUPLAHAKUKILPAILUN SÄÄNNÖISTÄ

Laumakoko on 8–20 (4+4)–(10+10) eläintä/lauma. Laumat on pystyttävä erottamaan selkeästi toisistaan. Käytössä voi olla esim: eri rodun eläimiä, osa eläimistä kaulapannoitettuja tai selkeästi merkkausvärillä merkittyjä.

Sama eläinryhmä voi käydä radalla kaksi kertaa peräkkäin olosuhteiden niin salliessa. Saman eläinryhmän käyttöä peräkkäin samassa kisaosiossa on vältettävä. Esim. lauma on ensin yksösryhmänä haussa, sortteerauksessa, ajossa ja häkityksessä. Sama lauma on seuraavassa ajossa 2. ryhmänä haussa ja sortteerauksessa.

Kilpailuradan aika määritellään olosuhteiden mukaan. Tuplahakukilpailussa maksimiaika on kuitenkin 30 min. Kaikki osiot on pystyttävä tekemään normaalilla työskentelytahdilla.

KAIKKIA NAUTALUOKKIA KOSKEVIA OHJEITA JA SÄÄNTÖJÄ

Käytössä oleva rata on selostettava tai piirrettävä riittävän selvästi kilpailualueella ennen kilpailua. Jos ohjaaja myöhästyy rataselostuksesta, vastuu on ohjaajalla. Kilpailun kannalta on eduksi, jos ennen kilpailua ajetaan nollarata/ratoja radan, tuomaroinnin ja olosuhteiden selkeyttämiseksi.

Järjestäjä saa valita paimennettavan lauman koon eläinten käyttäytymisen ja koon mukaan 3-10 eläintä. Tarkoituksena on tehdä mahdollisimman tasainen lauma kaikille kilpailijoille ja huolehtia siitä, että esim. hankalat eläimet voidaan erottaa kisaeläimistä.

Kilpailu-aika oltava riittävän pitkä, jotta kaikki osuudet voidaan tehdä normaalilla työskentelynopeudella. Normikilpailussa maksimiaika voi olla 15 min.

Kilpailutyöskentely perustuu ohjaajan ja koiran yhteistyöhön. Ohjaaja auttaa koiraa tarpeen mukaan. Tuomari ilmoittaa rataselostuksessa ennen kilpailua mahdollisista painotuksista pisteytyksessä.

Oleellista on hyvä eläintenkäsittely. Nautoja ja koiraa on ohjattava asiallisesti ja turhaa stressiä välttäen.

HAKU (OLF): HAKUKAARI, NOSTO, KULJETUS OHJAAJALLE

HAKUKAARI

Koiran tulee olla vapaana (ei kytkettynä) lähetettäessä hakuun sekä lähellä ohjaajaa/ lähtöpaalua. Lähtösuunnan tulee olla tuomarin selkeästi havaittavissa; koira jommallakummalla puolella lähtöpaalua. Lähdön tulee tapahtua etuviistoon vasemmalle tai oikealle. Ohjaaja jää seisomaan lähtöpaalulle suorituksen alkaessa (ei koske I-luokkaa). Hyvä hakukaari on puolikkaan päärynän muotoinen, leveimmillään eläinten kohdalla. Koiran ei pidä pysähtyä ennen kuin se on saavuttanut oikean nostolinjan. Hakukaaren tulee loppua niin, että koira on oikeassa paikassa, jotta eläimet lähtevät suoraan kohti ohjaajaa/hakuporttia. Jos eläimet ovat siirtyneet pois hakupaalulta, hakukaari päättyy noston kannalta tarkoituksen mukaiseen paikkaan, josta koira nostaa ne kohti hakuportteja/ ohjaajaa.

NOSTO

Hakukaaren jälkeen koiran tulee joko pysähtyä tai selkeästi hidastaa vauhtia. Koiran tulee lähestyä, kasata tarpeen mukaan ja ottaa eläimet hallintaansa rauhallisesti. Nosto ei saa olla myöskään liian hidas tai tehoton. Noston tarkoituksena on koiran lähestymisellä saada eläimet hallitusti liikkeelle, kohti ohjaajaa/hakuportteja.

KULJETUS OHJAAJALLE

Tärkeintä on eläinten hallittu kuljetus nostosta (kohti hakuporttia, josta) suoraa linjaa pitkin kohti ohjaajaa/lähtöpaalua. Lauman pysähtely, hajoaminen tai liiallinen vauhti ovat virheitä. Ohitettua hakuporttia ei saa uudelleen yrittää. Lähtöpaalulle saavuttaessa se kierretään hallitusti ajon suuntaisesti tai käännetään lauma pysäytyksen kautta paalun edessä.

AJO

Koiran tulee osoittaa kykyä kuljettaa eläimiä rauhallisesti, tehokkaasti ja pitäen lauman koossa. Optimisuorituksessa linjat ovat suoria ja käännökset sujuvia porttiaukoilla ja eläinten liikkuminen tasaista. Poikkeamat linjoilta tulee korjata mahdollisimman nopeasti. Koiran ei pitäisi ylittää kuljetuslinjaa eläinten edestä, eläinten kääntäminen väärään suuntaan ja pyöriminen lauman ympärillä on suuri virhe. Tuomari arvioi virheiden vakavuuden siitä, johtuuko esim. porttien ohittaminen koiran ja ohjaajan virheistä tai eläinten käyttäytymisestä ja olosuhteista. Ohitettua porttia ei saa yrittää uudelleen, mikäli eläimet ovat ylittäneet porttilinjan. Porttiaukon normaalileveys on 6 - 10 m. Ajo2:ssa voidaan käyttää myös kapeampaa (2 m) porttiväliä tilanteen mukaan.

EROTTELU

Erottelun tarkoitus on testata koiran kykyä jakaa ja pitää erillään jaettuja eläimiä muusta laumasta. Erottelu suoritetaan merkitun alueen sisäpuolella, jonka jälkeen koiran on selkeästi pystyttävä pitämään erotetut eläimet hallussaan tuomarin määrittelemä aika. Erottelu loppuu yleensä siihen, että lauma kasataan ja otetaan haltuun. Yrityksestä, käyttämättä jätetystä tilaisuudesta ja ennen erottelua erottelualueelta poistuneesta eläimistä vähennetään pisteitä.

HÄKKI

Koira kokoaa eläimet paikkaan, josta ne on käytännöllisintä häkittää. Ohjaajan siirryttyä häkille on koiran tehtävä tuoda eläimet. Pisteitä menettää, jos lauma kiertää häkin, osa eläimistä ohittaa porttiaukon, liiasta hitaudesta taikka aggressiivisuudesta. Häkityksen yhteydessä eläimiin ei saa koskea eikä portilla työntää niitä häkkiin. Häkitys päättyy yleensä siihen, että eläimet otetaan ulos häkistä, portti suljetaan ja eläimet otetaan haltuun. Häkin ja sen suuaukon tulee olla käytettävälle laumalle riittävän suuri ja alta avoin koiraa varten. ■

Anu Andersson ja Viivi. KUVA: HELI AHONEN